NIRAS-BELGOPROCESS KRANT

informatie over het beheer van radioactief afval in uw regio

NUMMER 18 / JANUARI 2023

JONGERE GENERATIES NEMEN HET WOORD IN TABLOO

Welke toekomst voor het beheer van radioactief afval?

Begin oktober 2022 vond in ons bezoekerscentrum Tabloo een internationale workshop plaats. Tientallen deelnemers gingen er met elkaar in dialoog over hoe het participatieve proces rond bergingsprojecten voor radioactief afval bevorderd kan worden. Centraal in de workshop stond de betrokkenheid van jongeren.

Tijdens de workshop gaven diverse experts, zowel uit de nucleaire als uit andere sectoren, een presentatie. De spits werd afgebeten door Marc Demarche, directeur-generaal van NIRAS: “Van bij het begin in dialoog gaan met de maatschappij en zo vertrouwen opbouwen, is een essentieel deel van onze aanpak. Daarom ben ik zo blij dat deze workshop in Tabloo plaatsvindt, want Tabloo is toch wel hét symbool van het draagvlak voor het oppervlaktebergingsproject dat we hier samen met onder andere de partnerschappen STORA en MONA realiseren. Tabloo was namelijk een van de maatschappelijke voorwaarden van de partnerschappen om een bergingsinstallatie op hun grondgebied te aanvaarden.”

Willy Melis van STORA en Jef Verrees van MONA maakten een stand van zaken op van de andere maatschappelijke voorwaarden en hadden het over de toekomst van de partnerschappen. Daarnaast onderstreepten ze ook de noodzaak om een ‘levend geheugen’ voor de bergingssite op te richten. Om manieren te vinden om kennis te verspreiden over de huidige en toekomstige generaties. Belangrijk, want de bergingsinstallatie zal gedurende meer dan 300 jaar mens en milieu afschermen van het radioactieve afval. In dat kader werd eerder dit jaar het project ‘Reporters van morgen’ gelanceerd. Een nieuwe jaarlijkse traditie met lokale lagere scholen uit Dessel en Mol, waarbij leerlingen nadenken over het belang van kennisoverdracht van generatie op generatie.

Influencers en wetenschappers

Verschillende sprekers van afvalbeheerorganisaties belichtten enkele van hun initiatieven voor het betrekken van jongeren in hun land.

WIST JE DAT ...

meer dan 95% van alle materialen van de oude Eurochemic-fabriek na de ontmanteling wordt gerecyleerd?

PAGINA 4

Ken Kaku (NUMO) uit Japan stelde verschillende projecten voor, gaande van een rondrijdende bus met een ‘geologisch laboratorium’, een wedstrijd over het maatschappelijk aspect van het afvalbeheer, lespakketten over geologische berging voor leerkrachten tot een nieuwe tentoonstelling in het Science Museum in Tokyo. Annabelle Quenet (Andra) uit Frankrijk had het dan weer specifiek over hun aanpak op sociale media. Hoe ze via partnerschappen met influencers en wetenschappers een heel nieuw en jong publiek kunnen bereiken en daarmee in interactie treden.

Daarnaast gingen ook sprekers uit andere sectoren in op het onderwerp participatie. Zo sprak Anne Bergmans van de Universiteit Antwerpen over de toekomst van de partnerschappen, terwijl Joke Kenens van SCK CEN dieper inging op het fenomeen ‘citizen science’ en de rol van jongeren hierin. Yvonne Lammers-Keijsers van het openlucht museum PreHistorisch Dorp in Eindhoven had het dan weer over vrijwilligerswerk en hoe men het engagement van vrijwilligers op lange termijn kan bevorderen.

Jongeren betrekken

Een van de hoofddoelen van deze workshop was jongeren bereiken en betrekken. “We waren dan ook blij dat er verschillende groepen jongeren aanwezig waren, zowel uit binnen- als buitenland en van verschillende leeftijdsgroepen: middelbaar en hoger onderwijs”, zegt Sigrid Eeckhout, die binnen het Forum on Stakeholder Confidence (FSC) de werkgroep ‘Youth involvement’ voorzit. Jongeren betrekken is trouwens niet alleen een doel van deze workshop, het maakt inherent deel uit van de werking van het FSC. Belangrijk hierbij is dat jongeren niet alleen inspraak hebben, maar

Farras Fathi, van de Council of the young generation uit Duitsland, legt de werking van de organisatie uit.

Annabelle Quenet (Andra) uit Frankrijk legt hun aanpak op sociale media uit.

ook effectief de kans krijgen om zaken te veranderen want zij zijn de decision makers van morgen. Niet alleen de jongeren van vandaag trouwens, ook hun kinderen en kleinkinderen zullen een rol spelen: het bergingsproject zal namelijk meerdere generaties omspannen.”

Dat brengt ons tot een van de deelnemende jongerenorganisaties: de Council of the young generation uit Duitsland. Farras Fathi: “Bedoeling van onze organisatie is om de ruimte en structuren te creëren voor een actieve en langdurige deelname van jongeren aan de zoektocht naar een locatie voor een toekomstige bergingsinstallatie. Daarbij willen we als jongeren zelf participatiebenaderingen ontwikkelen en actief geïntegreerd worden in het hele proces. Dat zal alleszins een werk van lange adem worden waarbij het belangrijk is om te begrijpen wat er beslist of veranderd kan worden, en hoe we daarop impact kunnen hebben.”

Participeren betekent ook beslissen

De workshop ging niet alleen over het luisteren naar elkaar maar ook en vooral over het uitwisselen van gedachten. Daarom werden er verschillende rondetafelgesprekken in kleinere groepen georganiseerd, de resultaten ervan werden nadien voorgesteld aan iedereen. Enkele thema’s die aan bod kwamen: Vormen jongeren een aparte doelgroep? Wat zijn de eigenschappen van participatieprojecten die jongeren interesseren? Hoe zorg je ervoor dat beslissingen vandaag rekening houden met de bekommernissen van toekomstige generaties?

Speciaal voor de jongere deelnemers was er de mogelijkheid om in one-to-one gesprekken met experts, van zowel technische als maatschappelijke specialismen, vragen te stellen en van gedachten te wisselen. Daarnaast kregen ze ook de kans om een ‘serious game’ rond geologische berging te spelen, een discussietool waarbij ze op een respectvolle manier met elkaar argumenten uitwisselen. Bedoeling is niet om tot ‘de beste oplossing’ te komen, maar om de complexiteit van het afvalbeheer te begrijpen en het feit te omarmen dat het om veel meer draait dan enkel een technisch issue.

Welke conclusie trokken we na deze workshop? De woorden van een student van de Universiteit Antwerpen tijdens een van de rondetafelgesprekken zeggen misschien nog het meeste: “We willen als jongeren wel betrokken worden als het onderwerp relevant is en een positieve impact kan hebben op de maatschappij. Maar we willen niet alleen gehoord worden, we willen ook iets kunnen veranderen. Participeren betekent ook mee beslissen.”

> **“We willen als jongeren wel betrokken worden als het onderwerp relevant is en een positieve impact kan hebben op de maatschappij.”**

EEN UITGELEZEN KANS

De workshop werd geïnitieerd door het Forum on Stakeholder Confidence (FSC), een werkgroep binnen het Nuclear Energy Agency (NEA) waar NIRAS een belangrijke rol in speelt. “Zulke initiatieven zijn essentieel voor ons”, vertelt Sigrid Eeckhout, verantwoordelijke communicatie en participatie van NIRAS, die de workshop in goede banen leidde. “Deel uitmaken van internationale netwerken is van groot belang voor ons. Zulke initiatieven vormen een uitgelezen kans om van elkaar te leren en kennis te maken met good practices en nieuwe inzichten. Zeker omdat je dan ook meteen met iedereen in gesprek kan gaan.”

WELKE ROL VOOR NIRAS BIJ DE ONTMANTELING?

Stopzetting kerncentrales: wat met het radioactieve afval?

Op 23 september 2022 werd de kerncentrale Doel 3 definitief van het elektriciteitsnet afgekoppeld. Doel 3 is daarmee de eerste Belgische kerncentrale die voorgoed stopt met elektriciteit produceren. Wat staat er nu te gebeuren? En wat met het radioactieve afval van de kerncentrales?

De ontmanteling van de kerncentrales van Doel en Tihange wordt een groot industrieel project in België, waarbij de samenwerking tussen NIRAS en Electrabel een belangrijke rol zal spelen. Als nucleair exploitant heeft Electrabel de verantwoordelijkheid om dit project tot een goed einde te brengen. Terwijl ook NIRAS haar rol zal vervullen door het radioactieve afval te beheren dat ontstaat bij de ontmanteling van de kerncentrales. Maar vooraleer het radioactieve afval aan NIRAS overgedragen wordt, staat er nog heel wat te gebeuren. Een kort overzicht.

Definitieve stopzetting

Tijdens de fase van definitieve stopzetting (een periode van ongeveer vijf jaar na de stopzetting) wordt de installatie voorbereid op de ontmanteling. Centraal in deze fase staat het verwijderen van alle verbruikte splijtstoffen uit de centrales. De verbruikte splijtstoffen van de kerncentrales koelen vervolgens gedurende enkele jaren af in een desactiveringsdok op de site van de kerncentrales. Nadien worden ze overgebracht naar een opslaggebouw - eveneens op de terreinen van de kerncentrales - waar ze opgeslagen worden voor een periode die kan oplopen tot enkele tientallen jaren.

Ontmantelingsfase

Na het bekomen van een ontmantelingsvergunning worden tijdens de ontmantelingsfase (een periode van circa tien jaar) in hoofdzaak de grote installaties verwijderd; zoals het reactorvat, de stoomgeneratoren, de primaire kring en het biologische schild (de dikke betonnen wand) rondom het reactorvat. Het

> **“Een deel van het laag- of middelactieve en kortlevende afval zal door Belgoprocess verwerkt en geconditioneerd worden”**
>
> **THOMAS VANTHOUROUT,** COÖRDINATOR ERKENNINGEN INSTALLATIES ELECTRABEL EN BELGOPROCESS

overgrote deel van het afval (98%) dat hierbij ontstaat is conventioneel afval (beton en metalen) en wordt zoveel mogelijk gerecycleerd. Het resterende afval (2%) is radioactief en bestaat zowel uit laag- of middelactief kortlevend afval (categorie A-afval) als uit laag- of middelactief langlevend afval (categorie B-afval).

Wat met het A-afval?

“Een beperkt deel van het laag- of middelactieve en kortlevende afval zal door onze dochteronderneming Belgoprocess verwerkt en geconditioneerd worden”, zegt Thomas Vanthourout, coördinator van de expertisegroep Erkenningen bij NIRAS. “Maar voor het grootste deel van dit afval zal dit ter plaatse (in Doel en Tihange) gebeuren door Electrabel zelf. De nieuwe installaties hiervoor moeten door ons erkend en door het FANC (Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle) vergund worden. Daarnaast zal het afval aan onze acceptatiecriteria moeten voldoen vooraleer het aan ons overgedragen kan worden. Dit afval zal volgens het huidig scenario verpakt zijn in monolieten, dat zijn grote betonnen kisten (caissons) met het verwerkte afval die opgevuld worden met mortel. Deze monolieten zullen nadien in de oppervlaktebergingsinstallatie in Dessel geborgen worden.”

Wat met het B-afval?

“Voor het laag- of middelactieve en langlevende afval is een andere procedure voorzien”, vervolgt Thomas Vanthourout. “Dit afval zal in speciaal ontworpen verpakkingen (afhankelijk van het soort afval) overgebracht worden naar Belgoprocess in Dessel waar het opgeslagen zal worden in een nieuwe uitbreiding van een bestaand gebouw in afwachting van verdere verwerking en conditionering. Daarna zal dit afval zijn definitieve eindbestemming krijgen in een diepe berging.”

Wat met het C-afval?

De verbruikte splijtstoffen tot slot worden vandaag (nog) niet beschouwd als radioactief afval en vallen onder de verantwoordelijkheid van Synatom, een dochteronderneming van Electrabel. Thomas Vanthourout: “NIRAS houdt wel rekening met de mogelijkheid dat de verbruikte splijtstoffen allemaal het statuut van radioactief afval kunnen krijgen. Verbruikte splijtstoffen zijn hoogactief (categorie C-afval) en zullen gedurende honderdduizenden jaren van mens en milieu afgeschermd moeten worden. Dat zal gebeuren in een diepe bergingsinstallatie.”

Al deze extra activiteiten bij NIRAS en Belgoprocess zullen ongetwijfeld ook een positieve impact hebben op de tewerkstelling.

Voorbeeld van monolieten, de grote betonnen caissons/kisten met het verwerkte afval die opgevuld worden met mortel.

Opslag van geconditionneerd afval gebouw 155x voor laagactief afval – Belgoprocess.

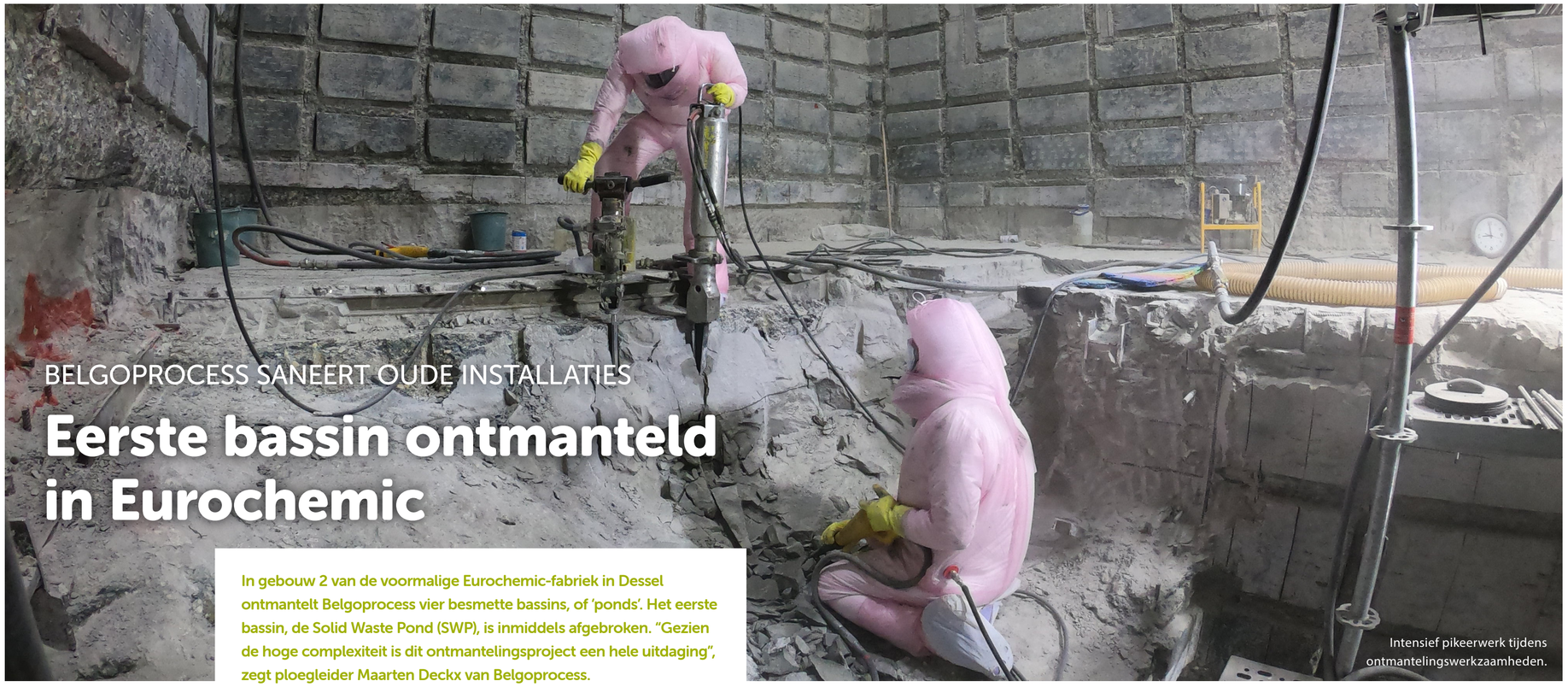

BELGOPROCESS SANEERT OUDE INSTALLATIES

Eerste bassin ontmanteld in Eurochemic

In gebouw 2 van de voormalige Eurochemic-fabriek in Dessel ontmantelt Belgoprocess vier besmette bassins, of 'ponds'. Het eerste bassin, de Solid Waste Pond (SWP), is inmiddels afgebroken. "Gezien de hoge complexiteit is dit ontmantelingsproject een hele uitdaging", zegt ploegleider Maarten Deckx van Belgoprocess.

Intensief pikeerwerk tijdens ontmantelingswerkzaamheden.

"Ook na de ontmanteling van de eerste pond blijft het proces een uitdaging door de vele onverwachte hindernissen die opduiken."

MAARTEN DECKX.
PLOEGLEIDER
BELGOPROCESS

De Eurochemic-fabriek ontstond eind de jaren 1950 als een uniek samenwerkingsproject tussen dertien Europese landen. Het doel: uranium en plutonium uit gebruikte kernbrandstof halen om er nieuwe kernbrandstof van te maken. Dat chemische proces heet 'opwerking'. Later werd er beslist om in België niet meer aan opwerking te doen en had de fabriek geen functie meer. De ontmanteling van gebouw 1 van de Eurochemic-fabriek startte in 1990 en werd door Belgoprocess afgerond in 2014.

De eigenlijke fabriek en veruit het grootste gebouw, ook gebouw 1 genoemd, werd van dak tot fundering afgebroken. In het westelijk gedeelte van het nog te ontmantelen resterend gebouwencomplex bevonden zich destijds vier bassins: de Solid Waste Pond (SWP), de Reception Pond (RP), de Storage Pond (SP) en de Mechanical Treatment Pond (MTP). Daarin werden decennialang radioactieve splijtstoffen ontvangen, opgeslagen en behandeld. Door die activiteiten zijn de ponds radioactief besmet. Belgoprocess boekt systematisch vooruitgang en heeft inmiddels één pond - de SWP - volledig afgebroken.

Eerste succes

"Belgoprocess startte in 2017 met de ontmanteling van de Solid Waste Pond (SWP). Deze SWP werd onder water gezet, omdat water radioactieve straling afschermt", aldus ploegleider Maarten Deckx van Belgoprocess. "Toen wij aan de ontmanteling van de SWP begonnen, was er al veel water verdampt. We kozen ervoor om de resterende sliblaag in een geventileerde ruimte gecontroleerd te laten drogen. Zo konden we het eindvolume aan radioactief afval reduceren."

"De eerste pond - de SWP - is inmiddels volledig ontsmet en ontmanteld. Alle metalen onderdelen zijn verwijderd, net als de leidingen in de vloer. De betonnen kuip moesten we eerst in hanteerbare blokken snijden voor we die konden afvoeren."

Nieuwe uitdagingen

Na de Solid Waste Pond (SWP) werkt het team nu verder aan de ontmanteling van de Mechanical Treatment Pond (MTP). Die kuip is ongeveer 12 meter diep en werd vroeger gebruikt om brandstofelementen in te ontvangen. Maarten Deckx: "We verwijderen de lining van de kuip en de metalen bevestigingsstructuur.

Daarna ontmantelen we de betonnen wand, die ongeveer 1,40 meter dik is. Uiteraard worden alle onderdelen volledig ontdaan van radioactieve besmetting."

"Ook na de ontmanteling van de eerste pond blijft het proces een uitdaging door de vele onverwachte hindernissen die opduiken. Hier en daar is bijvoorbeeld besmet water in de wanden gedrongen, waardoor we extra maatregelen moeten nemen om alles goed te ontsmetten. We komen ook weleens onverwachte leidingen of metalen structuren tegen, die de ontmanteling bemoeilijken. Bovendien zijn de resterende drie ponds een stuk ouder dan de SWP, die later werd toegevoegd. Ze zijn op een andere manier gebouwd, met een inox beschermlaag die veel sterker aan de wanden is vastgehecht. Dat maakt de ontmanteling extra moeilijk, omdat we bijvoorbeeld geen plasmabranders kunnen gebruiken."

Betere aanpak

Om tot 12 meter diep te kunnen werken, gebruikte het team aanvankelijk een mobiel werkplatform, waarop twee operatoren konden staan. "Dat was niet stabiel genoeg, waardoor we onze aanpak moesten bijstellen", legt Maarten Deckx uit. "Uiteindelijk hebben we de mobiele lift vervangen door grote, vaste stellingen, waarop vier tot zes operatoren kunnen staan. Dat is sneller, efficiënter en - vooral - heel veilig."

"In 2023 zullen we het beton van de MTP ontsmetten. We hebben al heel wat dieptestalen genomen om de besmetting in kaart te brengen. Samen met de veiligheidsmensen bekijken we nu hoeveel millimeter beton we moeten afschrapen om tot een eerste vrijgave te komen. Dat vraagt tijd, want we spreken in totaal toch over 1.200 m²."

Het ontmantelingsteam.

ONTSMETTE MATERIALEN WORDEN MAXIMAAL GERECYCLEERD

Meer dan 95% van alle materialen van de oude Eurochemic-fabriek wordt na de ontmanteling gerecyleerd. Dat is een topprestatie, weet Bart Thieren van Belgoprocess.

Belgoprocess maakt er een erezaak van om materialen van nucleaire installaties maximaal te ontsmetten en te recycleren. Duurzaamheid en veiligheid gaan daarbij hand in hand. Bart Thieren: "Het beton van de ponds wordt ontsmet en versneden. Vervolgens vermalen we het, zodat het een nieuwe bestemming kan krijgen, bijvoorbeeld in de wegenbouw. De inox lining van de ponds schuren we af en zagen we in hanteerbare stukken. Die stukken gaan naar een gespecialiseerde smeltinstallatie in Duitsland of Zweden. Na een grondige analyse krijgen we de bevestiging dat er geen besmetting in het metaal aanwezig is. Daarna kan het metaal voor nieuwe toepassingen gebruikt worden."

Geen beperkingen

Het ontmantelingsteam gebruikt ontsmettingstechnieken die ervoor zorgen dat de gesaneerde materialen zonder enige beperking hergebruikt kunnen worden. "Dat is volkomen veilig: de ontsmette materialen worden uitvoerig getest, en we geven ze pas vrij als er geen greintje besmetting meer overblijft", aldus Bart Thieren. "We mikken op maximale recyclage. Bij Eurochemic hebben we tot nu toe zelfs meer dan 95% van de gesaneerde materialen kunnen vrijgeven voor hergebruik: een prestatie waar we trots op zijn."

WERKEN AAN EEN BLIJVENDE BETROKKENHEID

Tabloo brengt lokale gemeenschap samen

Tabloo verenigt twee functies onder hetzelfde dak. De Tabloo-bezoeker komt via de expo, diverse workshops en educatieve wandelingen alles te weten over radioactiviteit, radioactief afval en het onderzoek naar de toepassingen van radioactiviteit. Het is een nieuwe toeristische trekpleister voor de streek. Daarnaast is Tabloo ook een levendige ontmoetingsplek voor Desselaars, Mollenaars en inwoners van omliggende gemeenten. Een combinatie die wonderwel werkt, zo leert de eerste periode sinds de opening.

"Het is heel fijn om vast te stellen dat Tabloo functioneert zoals het door STORA, MONA en NIRAS bedacht werd. Iedereen die meegewerkt heeft aan de plannen van Tabloo mag hier erg fier op zijn", zegt Geert Sannen, coördinator van het ontmoetingscentrum. Op het centrale plein in Tabloo kruisen de meest uiteenlopende bezoekers elkaars pad. Scholieren worden er ontvangen door een gids terwijl wetenschappers er tijdens een conferentie genieten van een pauze. Concertgangers en expobezoekers kruisen elkaar, lokale wandelaars genieten van een tas koffie terwijl toeristen rondkijken in het toeristische infopunt. "Het is die levendige combinatie waar we van bij de start van droomden."

Dat de nood aan goede infrastructuur voor activiteiten en evenementen hoog was, meet Tabloo af aan het aantal huuraanvragen. "Meer en meer verenigingen en bedrijven vinden de weg naar Tabloo", gaat Geert Sannen verder. De theaterzaal, de polyvalente ruimtes, de ruimte voor tijdelijke tentoonstellingen: ze worden allemaal doorlopend gebruikt. "Zo zijn we heel blij met de voorstellingen die CC Toendra programmeert in onze theaterzaal. Onder meer Johan Verminnen en de Bonanza's traden al op, en er staan nog een aantal boeiende concerten, theatervoorstellingen en comedyshows op de agenda."

"Waar we ook naar uitkijken is 'Wettewa', een massaspektakel rond het 750-jarige bestaan van Dessel", vertelt Geert Sannen. De initiatiefnemers brengen honderden mensen samen om voor of achter de schermen mee te werken aan een avondvullende voorstelling. Bijna 250 mensen werken mee als vrijwilliger om te acteren, dansen, zingen of muziek te maken. Ondersteunend werken nog eens bijna evenveel lokale mensen aan de voorstellingen mee. Wettewa zal voor ongeveer drie maanden neerstrijken in Tabloo: eerst om te repeteren, daarna voor een tiental opvoeringen. "Wettewa wordt een fantastisch project dat voor heel veel enthousiasme en verbinding zal zorgen in de lokale gemeenschap. Daar dragen we als Tabloo heel graag aan bij."

Projecten op ieders maat

Tabloo wil niet alleen informeren en een ontmoetingsplek zijn voor de lokale gemeenschap. "NIRAS en de partnerschappen STORA en MONA hebben ook de taak om de dialoog rond de berging van radioactief afval in stand te houden." Binnen enkele jaren wordt in Dessel een installatie gebouwd waarin laag- en middelactief kortlevend afval voorgoed geborgen wordt. NIRAS is verantwoordelijk voor een veilige exploitatie van de bergingsinstallatie. Voor het in stand houden van de betrokkenheid van omwonenden en een goede overdracht naar de generaties na ons, steunt NIRAS ook op de lokale gemeenschap. "We moeten samen zorgen voor het opbouwen van een levend geheugen rondom de bergingsinstallatie, een werk dat vandaag van start gaat."

Tabloo wil hieraan bijdragen door in te zetten op sociaal-culturele activiteiten rond de activiteiten van NIRAS. "Via heel diverse projecten willen we zo veel mogelijk doelgroepen aanspreken. Iedereen heeft zijn eigen interesses. De ene gaat op zoek naar technisch-wetenschappelijke informatie, de andere voelt zich meer aangetrokken door kunst, cultuur of sociale contacten. Door verschillende invalshoeken te kiezen verbreden we onze blik op het thema, en hopen we zoveel mogelijk mensen rond de tafel te krijgen."

> **"De manier waarop de lokale bevolking omgaat met het bergingsproject en Tabloo omarmt als ontmoetingsplek is erg bijzonder."**
>
> **GEERT SANNEN,**
> COÖRDINATOR ONTMOETINGSCENTRUM TABLOO

Zo presenteren we in het voorjaar van 2023 een expo in samenwerking met het Jakob Smitsmuseum met als thema 'landschap in verandering'. Kunstschilder Jakob Smits woonde en werkte rond 1900 in Mol, niet zo ver van waar Tabloo vandaag staat. Hij had bijzondere aandacht voor het landschap dat hij zag veranderen. De expo brengt het verhaal van dit landschap door de ogen van Smits, en zoekt ook de connectie met de nucleaire industrie. Een industrie die met de bouw van de bergingsinstallatie ook in de toekomst nog een impact zal hebben op het landschap.

Een ander project is 'Reporters van Morgen' waarvoor Tabloo samenwerkt met de lagere scholen uit Dessel en Mol. Leerlingen van het zesde leerjaar gaan op zoek naar verhalen die we niet mogen vergeten. Ze schrijven deze verhalen neer en samen met hen gaan we op zoek naar manieren om deze voor heel lange tijd te bewaren. "Tijdens dit project gaan we met kinderen in gesprek over thema's als tijd, generaties en kennisbehoud – op een toegankelijke manier die hen aanspreekt."

Internationaal voorbeeld

Tabloo gooit ook internationaal hoge ogen. Tijdens enkele internationale conferenties kreeg Tabloo recent heel wat collega's van zusterorganisaties over de vloer. Tabloo geldt voor hen als een inspirerend voorbeeld. "Uiteraard omwille van de prachtige expo die complexe materie toegankelijk en aantrekkelijk maakt. Ook de manier waarop de lokale bevolking omgaat met het bergingsproject en hoe ze Tabloo omarmt als ontmoetingsplek is erg bijzonder."

Door de decennialange aanwezigheid van nucleaire activiteiten in de streek, ontstond er lokaal een zekere 'nucleaire cultuur'. De aanwezigheid van zoveel nucleaire kennis en het bestaan van STORA en MONA – twee vrijwilligersorganisaties die de nucleaire activiteiten van nabij opvolgen - maakt de streek uniek. Het is op deze basis dat Tabloo verder wil bouwen. "De lokale gemeenschap besteedt al meer dan 20 jaar heel veel zorg en aandacht aan het project voor oppervlakteberging. Het is onze opdracht om deze betrokkenheid in stand te houden gedurende de volledige looptijd van het project."

Eind 2022 werd in Tabloo de internationale conferentie ter gelegenheid van de 40e verjaardag van het ondergrondse laboratorium HADES gehouden.

COMMUNICATIEMEDEWERKER TINNE VANDECRUYS OVER HAAR JOB

"Het succes van Tabloo, daar ben ik toch heel fier op!"

Een dynamische, goedlachse verschijning. Zo zou je Tinne Vandecruys misschien nog het best kunnen omschrijven. De 24-jarige Tinne is sinds september 2021 communicatiemedewerker in het bezoekers- en ontmoetingscentrum Tabloo in Dessel. En die job doet ze met veel enthousiasme.

Hoe ben je bij Tabloo terechtgekomen?

"Na mijn studies ging ik specifiek op zoek naar een job waar ik kon meewerken aan een belangrijk maatschappelijk thema. Ik wou mijn steentje bijdragen aan een betere wereld en het beheer van radioactief afval is absoluut zo'n thema. Wat ook hielp is dat ik van Geel ben en al een beetje bekend was met het nucleaire in de streek, al was radioactiviteit voor mij toch nog grotendeels onbekende materie. De functie van communicatiemedewerker sloot ook goed aan bij mijn master Bedrijfscommunicatie en mijn talenkennis, zo heb ik ook een bachelor leerkracht Frans en Engels. Omdat het een nieuwe functie was kreeg ik ook de kans om vanaf het begin projecten op te starten, die verantwoordelijkheid ligt me wel. Zo werkte ik mee de website voor Tabloo uit en startte ik de voorbereiding voor andere communicatiemiddelen op."

Wat houdt je job precies in?

"Eigenlijk is het een mooie mix tussen communicatie en marketing, beide lopen ook vaak door elkaar. Zo plaatsen we heel wat advertenties en zetten we campagnes op; die zijn nodig om het grote publiek te laten kennismaken met Tabloo en natuurlijk ook om ze tot hier te krijgen. Daarbij mikken we op verschillende doelgroepen, zoals scholen en verenigingen maar ook toeristen of mensen die een leuke daguitstap zoeken. Dat doen we uiteraard in de verschillende landsdelen, want we mogen het Frans- en Duitstalige deel niet vergeten."

Kan je enkele voorbeelden geven van zo'n campagnes?

"Tabloo heeft haar deuren in avant-première geopend voor de lokale bevolking, we willen hen als eerste de kans geven om Tabloo te ontdekken want het is absoluut ook hun project. Daarvoor hebben we een campagne opgezet met onder andere een Tabloo-krant en grote reclameaffiches in Dessel en Mol. Het was een heel groot succes waar ik graag aan meegewerkt heb. Een andere campagne vond plaats deze zomer toen we mikten op (inter) nationale toeristen die in de regio verbleven. Hiervoor hebben we een drieluikfolder in vier talen ontwikkeld die we verspreid hebben in hotels, vakantieparken, restaurants, toeristische diensten,… En het heeft succes gehad, want we hebben mensen uit Argentinië, Zuid-Afrika, IJsland of nog Zwitserland mogen verwelkomen."

Wat zit er nog in jouw takenpakket?

"Naast de advertenties en campagnes volg ik de website en onze social media op. Met Tabloo zitten we op Facebook en op Instagram, waar we al honderden volgers hebben, en binnenkort misschien ook op TikTok. Ik verzorg de posts en maak ook de video's, bijvoorbeeld van een klas op bezoek. Daarnaast zet ik me in voor de rol die Tabloo opneemt voor de lokale gemeenschap, meer bepaald met #TablooLeeft! Onze website heeft een aparte lokale pagina en op Facebook hebben we hiervoor een community gecreëerd. Ideaal om de lokale activiteiten in de kijker te zetten en de leden van de community de kans te geven om van alles met elkaar te delen. Verder neem ik voor Tabloo deel aan evenementen, zoals bijvoorbeeld het wetenschapsfestival Nerdland, en verzorg ik de communicatie van onze inhoudelijke producten zoals workshops of het bergemeesterspel."

Wat zijn de grootste uitdagingen voor de toekomst?

"We willen zeker en vast de toeristische kant van Tabloo verder uitbreiden, zodat we meer gezinnen kunnen bereiken die een leuke daguitstap in eigen land zoeken. Vandaag komen vooral scholen en verenigingen op bezoek, al zit daar trouwens ook nog een mooie uitdaging in vervat want we willen natuurlijk dat ze elk jaar terugkomen. Daarnaast willen we ook meer inzetten op Wallonië, vooral om hun scholen beter te bereiken."

> **"Ik zet me ook in voor de rol die Tabloo opneemt voor de lokale gemeenschap, meer bepaald met #TablooLeeft!"**
>
> **TINNE VANDECRUYS,**
> COMMUNICATIEMEDEWERKER TABLOO

Waar haal je de meeste voldoening uit?

"Ik ben toch wel heel fier op de uitstraling die Tabloo heeft en de reacties die we krijgen van bezoekers. Ik heb al meegewerkt aan verschillende evenementen van NIRAS in Tabloo en de feedback die we van internationale gasten krijgen is heel positief. Wij zijn zowel nationaal als internationaal dé referentie voor zowel het bezoekerscentrum met de expo als het ontmoetingscentrum. Het bewijst dat we op de goede weg zijn. Ook onze cijfers qua bezoeken en activiteiten zitten goed, dat doet deugd!"

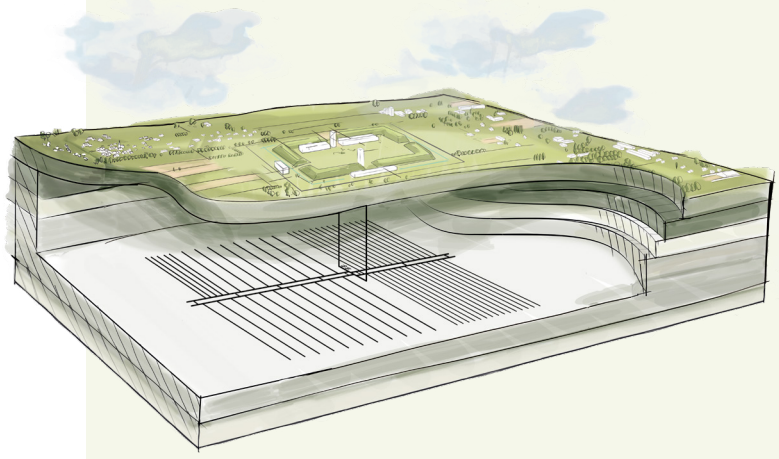

EERSTE STAP NAAR DIEPE BERGING VAN HOOGRADIOACTIEF EN/OF LANGLEVEND AFVAL

Eind november 2022 werd een koninklijk besluit gepubliceerd dat de principebeslissing voor diepe berging van hoogradioactief en/of langlevend afval op Belgisch grondgebied bekrachtigt.

“De keuze van diepe berging is fundamenteel om NIRAS in staat te stellen haar opdracht inzake openbare dienstverlening volledig te vervullen. In 2023 zal een breed maatschappelijk debat worden georganiseerd om, aan de ene kant, de grote lijnen te bepalen van het besluitvormingsproces dat gepaard zal gaan met de uitvoering van diepe berging en, aan de andere kant, de beslissing te bevestigen of te wijzigen dat diepe berging in België een veilige beheeroplossing is in het kader van de omkeerbaarheid van de beslissing”, zegt Marc Demarche, directeur-generaal van NIRAS.

Scan de QR-code en lees er meer over in ons persbericht

VOND JE DIT INTERESSANT?

Schrijf je nu in voor onze online nieuwsbrief en ontvang belangrijke info en de laatste nieuwtjes over NIRAS rechtstreeks in je mailbox.

Ja, stuur mij de NIRAS newsletter per e-mail

NIRAS ONTMANTELT GROOTSTE DEELTJES-VERSNELLER VAN BELGIË

Sinds 2012 saneert en ontmantelt NIRAS de installaties van het failliete bedrijf Best Medical Belgium in Fleurus. Eén daarvan is het grootste cyclotron van België: een gigantische installatie van meer dan 300 ton. Eind 2022 werd het laatste onderdeel - de 5 meter lange cilinder-kop - versneden. We bundelden de opmerkelijkste momenten in een indrukwekkende video.

Toon mij het filmpje!

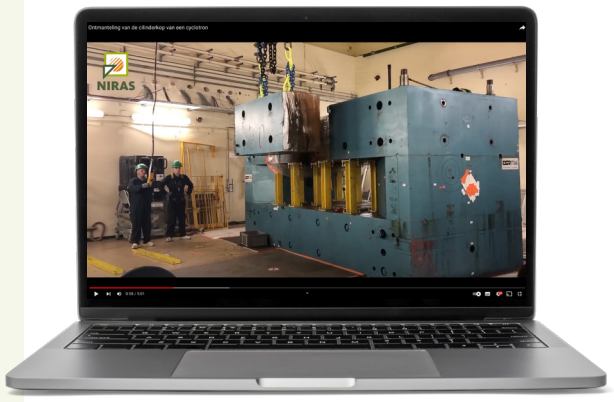

BELEVINGSEXPO IN TABLOO WINT HENRY VAN DE VELDE AWARD

Goed nieuws voor bezoekerscentrum Tabloo: de belevingsexpo over radioactiviteit en het beheer van radioactief afval heeft een Henry Van de Velde Award gewonnen in de rubriek "spaces".

Tabloo werd gelauwerd omdat "de scenografie van de interactieve expo abstracte begrippen inzichtelijker maakt". Bovendien is de expo goed afgestemd op haar doelgroep. Op 7 februari weten we of de prijs een Gold, Silver of Bronze Award wordt en of we de Public Gold Award hebben gewonnen.

INFORMATIETRAJECT VERVANGEN NETELEIDING

Belgoprocess, NIRAS en het gemeentebestuur starten samen een uitgebreid informatietraject over het vervangen van de bestaande Neteleiding. De Neteleiding is de ondergrondse afvoerleiding die gezuiverd bedrijfsafvalwater afvoert naar de Molse Nete. De leiding is onmisbaar voor de werking van o.a. de nucleaire reactor BR2 van het SCK en de verwerkingsinstallatie CILVA van Belgoprocess.

De werken zelf worden uitgevoerd in vijf fases in de periode 2024 – 2028. Verdere communicatie over het project volgen de komende maanden en jaren.

De presentatie is downloadbaar via de QR code.

RODE LOPER VOOR EXPO JAKOB SMITSMUSEUM

Jakob Smits (1855-1928) was een boegbeeld van de Molse School, een groep kunstenaars die vaak naar Mol en omstreken afzakten om er Kempische landschappen en interieurs te schilderen. Nu het Jakob Smitsmuseum in Mol-Sluis een jaar lang verbouwd wordt, verhuizen heel wat schilderijen naar het ontmoetingscentrum Tabloo in Dessel. In het voorjaar van 2023 kun je daar terecht voor de expo ‘Het landschap in verandering’.

“De expo in Tabloo verbindt onze huidige activiteiten met het verleden van Mol en Dessel. Het landschapspark en de oppervlakteberging maken deel uit van het veranderende landschap”, vertelt Geert Sannen van Tabloo. “In het kielzog van de expo worden ook heel wat randactiviteiten georganiseerd. Zo zal er een boekvoorstelling plaatsvinden en komen er een dag lang schapen en lammetjes grazen in het landschapspark. We hopen alvast veel bezoekers te verwelkomen!”

Verantwoordelijke uitgever: NIRAS, Kunstlaan 14, 1210 Brussel

NIRAS Dessel
Gravenstraat 75
2480 Dessel
Tel. 014 33 00 00
www.niras.be

BELGOPROCESS NV
Gravenstraat 73
2480 Dessel
Tel. 014 33 41 11
www.belgoprocess.be